LOGORYTMIKA

Logorytmika jest metodą stosowaną w terapii logopedycznej oparta jest na rytmie muzycznym i tekstach słownych zestrajanych przez muzykę i łączonych z ruchami całego ciała. Dzięki połączeniu rytmiki i terapii logopedycznej. Logorytmika wykorzystuje możliwość oddziaływania na sferę słuchową, słuchowo-ruchową i ruchową. Na bazie ćwiczeń muzyczno-ruchowych stosuje się ćwiczenia słowno-ruchowe, których wiodącym składnikiem jest rytm. To specyficzne połączenie daje w efekcie możliwość terapeutycznego wpływania na wiele obszarów rozwojowych dziecka. Ruch jest naturalną potrzebą każdego dziecka. Towarzyszy małemu człowiekowi podczas zabaw, często jest wyznacznikiem jego rozwoju i katalizatorem tego procesu. Ruch przy muzyce wpływa korzystnie nie tylko na rozwijanie dyspozycji muzycznych, ale także na rozwój ogólny dziecka. Muzyka ze swoim rytmem w szczególny sposób wywołuje nieodpartą często potrzebę ruchu. Naturalny i swobodny ruch, będący obok muzyki podstawową ćwiczeń, umożliwia realizację zajęć ze wszystkimi dziećmi, niezależnie od poziomu ich intelektualnego, ruchowego i muzycznego rozwoju.

Główne cele logorytmiki :

1. Usprawnienie oddechu
2. Wykształcenie prawidłowej fonacji i artykulacji
3. Usprawnienie narządów mowy
4. Kształcenie słuchu fonematycznego
5. Kształcenie pamięci muzycznej
6. Kształcenie koncentracji uwagi
7. Kształcenie poczucia rytmu, tempa oraz metrum
8. Kształcenie szybkiej orientacji w czasie i przestrzeni poprzez reakcję ruchową na sygnały słowne, dźwięk, ciszę
9. Kształcenie umiejętności percypowania i odtwarzania ruchem tempa, rytmu, akcentacji i ekspresji w muzyce i wypowiedzi słownej
10. Usprawnienie tzw. dużej motoryki w tym rozwijanie umiejętności sprawnego wykonywania ruchu
11. Rozwój intelektualny
12. Kształcenie takich cech charakteru jak zdyscyplinowanie, porządek, aktywność i poczucie odpowiedzialności
13. Rozwój społeczny w tym rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie

Ćwiczenia logorytmiczne podzielić można na kilka grup:

- Ćwiczenia usprawniające motorykę
- Ćwiczenia hamująco – pobudzające
- Ćwiczenia słowno- muzyczne

Ćwiczenia usprawniające motorykę

Ćwiczenia ruchowe przy muzyce przyczyniają się do lepszej regulacji napięcia mięśniowego, a w zależności od rodzaju muzyki dobranej do zestawu ćwiczeń, może ona pomóc zmniejszyć napięcie psychiczne, bądź także pobudzić dziecko do spontanicznego bądź zorganizowanego rytmem ruchu. Podczas takich ćwiczeń kształtowana jest nie tylko orientacja w przestrzeni i poczucie kierunku w odniesieniu do własnej osoby, ale również dziecko opanowuje umiejętność panowania nad własnym ciałem - efektywnego gospodarowanie siłą i napięciem mięśni. Wyjątkowo ważnym celem ćwiczeń usprawniających motorykę jest wykształcenie u dzieci wrażliwości słuchowej. Aby osiągnąć ten cel należy odpowiednio dobierać muzykę do podkreślenia najważniejszych elementów ruchowych danego ćwiczenia, jego specyfikę oraz dynamikę ruchu. Zabawy usprawniające motorykę przyczyniają się także do rozwijania pamięci, szybkiej reakcji na sygnały i spostrzegawczości.

Ćwiczenia hamująco – pobudzające

Pozwalają na wykształcenie umiejętności do szybkiego reagowania na sygnały muzyczne, optyczne i słowne. Świadome i celowe kierowanie reakcjami ruchowymi jest podstawowym elementem tych ćwiczeń, powoduje stałą gotowość psychiczną i ruchową do wykonywania poleceń. Pamięć kształtowana jest poprzez konieczność zapamiętania różnych sygnałów, które mają pobudzać lub hamować reakcję ruchową dziecka. Powiązanie tych ćwiczeń z muzyką pobudza aktywność dziecka i rozwija jego percepcję słuchową

Ćwiczenia słowno- muzyczne

Ćwiczenia te można realizować na wielu poziomach, ich efektem jest pobudzenie dziecka do aktywizowania aparatu mowy. Akompaniament naturalny i perkusyjny który zaznacza rytm słów, podkreśla metrum i pełni funkcję ilustracyjną jest najlepszym sposobem mobilizacji dziecka. Bardzo istotnym elementem w metodyce ćwiczeń słowno- muzycznych jest stopniowanie trudności. Jest ono możliwe poprzez wykorzystanie rytmizacji mowy, tekstów o zróżnicowanej długości – od sylab, poprzez jeden wyraz, grupy wyrazów, zdania proste i złożone aż do wyliczanek. W tego typu ćwiczeniach bardzo istotna jest rytmizacja tekstów zgodnie z zasadami akcentowania – przez to dziecko może ćwiczyć dykcję. W ćwiczeniach logorytmicznych wykorzystuje się również elementy muzyczne o charakterze ekspresyjnym jakie jak zmienne tempo i dynamika. W tego typu ćwiczeniach śpiew pełni funkcję terapeutyczną u dzieci jąkających się, z wadami wymowy i mową zaburzoną

Dzięki wydłużonej fonacji sylab podczas śpiewu możliwe jest dokładniejsze ukształtowanie samogłosek, poprawę efektywności fonacji w tym wydłużenie wydechu, uaktywnienie pracy przepony i wzmocnienie narządu głosowego. Treść piosenek wykorzystywanych podczas zajęć logorytmicznych rozwija wyobraźnię, pobudza ciekawość świata, kształtuje zainteresowania dziecka, wzbogaca słownictwo. Natomiast piosenki z trafnie dobranym tekstem ortofonicznym poprzez ćwiczenia artykulacyjne korzystnie wpływają na poprawę efektywności i precyzji wymowy. Tak zwana piosenka ortofoniczna stanowi znakomity materiał będący podbudową do wdrażania dziecka do ćwiczeń dykcyjnych kształtujących prawidłową wymowę głosek, wyrazów i zdań. Ponieważ tekst słowny w takowych piosenkach stanowi trudność artykulacyjną, muszą mieć one łatwy, melodyjny tekst muzyczny. Śpiew w połączeniu z ruchem dużych grup mięśniowych ułatwia przenikanie bodźców i rozbudzanie aktywności wszystkich mięśni narządów mowy.